Határtalanul program foglalkozási dokumentáció

Erdély Máramaros négy nap alatt

Intézmény	Kétegyházi Román Nemzetiségi Általános Iskola és Óvoda
Program	Határtalanul tanulmányi kirándulás
Tanulócsoport	7. évfolyam
Projektvezető	Dr. Moldovanu Székely Aranka Julianna
Kísérő tanár	Ambrus Mária
Dokumentáció	Előkészítő óra témanap és értékelő óra

A dokumentáció a négynapos erdélyi és máramarosi tanulmányi kiránduláshoz kapcsolódó pedagógiai foglalkozások részletes tervét tartalmazza. Az előkészítő óra megalapozta a földrajzi, történelmi, irodalmi és kulturális tájékozódást; a témanap együttműködésre épülő, tantárgyközi feldolgozást biztosított; az értékelő óra pedig rendszerezte a személyes élményeket és a megszerzett ismereteket.

A tanulmányi kirándulás pedagógiai kerete

A négynapos program célja, hogy a tanulók személyesen ismerjék meg a határon túli magyarság történelmi és kulturális értékeit, és az iskolai tanórákon tanultakat valós helyszínekhez, műemlékekhez, irodalmi emlékhelyekhez, természeti értékekhez és népi hagyományokhoz kapcsolják. A foglalkozások a magyar irodalom, a történelem, a földrajz, a román irodalom és a román népismeret tartalmait integrálják.

A négynapos útvonal és a feldolgozás fő pontjai

Nap	Helyszínek	Főbb látnivalók és tanulási tartalmak
Első nap	Szatmárnémeti Nagybánya Aknasugatag	Láncos templom, római katolikus székesegyház, Pannónia Szálló, Tűzoltó-torony, színház, Vécsey-palota és a szatmári béke emlékezete; Teleki-ház, Erzsébet-ház, katolikus templom, Szent István-torony és az egykori István Király Szálló.
Második nap	Máramarossziget Szaplonca	Városi séta, a Vidám temető sajátos sírversei és képi világa, valamint a skanzen népi faépítészete és hagyományos életmódja.
Harmadik nap	Gutin-hegység Krácsfalva Desze Barcánfalva Borsa	Faragott kapuk, a világörökség részét képező fatemplom, az ortodox kolostor faépítészeti értékei, felvonózás a Radnai-havasokban és túra a Ló-havasi vízeséshez.
Negyedik nap	Koltó	A Teleki-kastély és Petőfi Sándor valamint Szendrey Júlia mézesheteinek emlékezete; irodalmi és helytörténeti kapcsolódások.

Közös fejlesztési célok

- a nemzeti összetartozás és a kulturális sokszínűség tudatosítása,
- térképi tájékozódás és útvonaltervezés fejlesztése,
- történelmi és irodalmi ismeretek összekapcsolása valós helyszínekkel,
- a román és magyar helynevek valamint kulturális fogalmak tudatos használata,
- digitális kompetencia fejlesztése az Okos Doboz és az interaktív kijelző alkalmazásával,
- együttműködés problémamegoldás kommunikáció és önreflexió erősítése,
- a természeti és épített örökség iránti felelősség kialakítása.

Előkészítő óra

Az előkészítő óra közvetlen célja az útvonal és a helyszínek áttekintése, a szükséges háttérismeretek aktiválása, valamint a tanulmányi kirándulással kapcsolatos magatartási, biztonsági és együttműködési szabályok közös rögzítése volt. A tanulók térképen követték a négy nap útvonalát, digitális feladatokat oldottak meg, majd megfogalmazták személyes várakozásaikat.

Időtartam	45 perc
Évfolyam	7. évfolyam
Óratípus	Előkészítő integrált ismeretfeldolgozó óra
Kapcsolódó területek	Földrajz történelem magyar irodalom román nyelv és népismeret digitális kultúra
Munkaformák	Frontális megbeszélés páros és csoportmunka egyéni reflexió
Eszközök	Interaktív kijelző vagy projektor internetkapcsolat Okos Doboz térkép útvonalvázlat képkártyák feladatlap írószerek

Az óra céljai

- A tanulók tudják elhelyezni Románia térképén a felkeresendő településeket és tájakat.
- Ismerjék fel a beszámolóban szereplő legfontosabb történelmi kulturális irodalmi és természeti értékeket.
- Értsék meg a tanulmányi kirándulás tanulási célját és a Határtalanul program közösségi jelentőségét.
- Gyakorolják a digitális feladatmegoldást és az együttműködő döntéshozatalt.
- Tudatosítsák az utazás során követendő biztonsági környezetvédelmi és viselkedési szabályokat.

Előzetes pedagógusi feladatok

1. A négy nap útvonalának előkészítése térképen Szatmárnémeti Nagybánya Aknasugatag Máramarossziget Szaplonca Krácsfalva Desze Barcánfalva Borsa és Koltó jelölésével.
2. A helyszínekhez kapcsolódó nyolc tíz jól felismerhető kép és rövid információ összeválogatása.
3. Az Okos Doboz felületén a témához illeszkedő térképi tájékozódási történelmi kulturális és szövegértési feladatok előzetes megnyitása és kipróbálása.

4. A csoportbeosztás az útvonalas feladatlapok és a várakozáskártyák előkészítése.
5. A fényképes dokumentáció felelősének kijelölése és az intézményi adatkezelési szabályok ellenőrzése.

Az Okos Doboz használatának részletes dokumentációja

Az Okos Doboz digitális tananyag a ráhangolást és az azonnali visszajelzést szolgálta. A feladatok megoldása nem csak önálló számítógépes tesztként, hanem megbeszélésre épülő közös tanulási helyzetként történt. A tanulók minden válasz előtt röviden indokolták döntésüket, így a digitális eszköz a szóbeli kommunikációt és az együttműködést is fejlesztettük.

Az előkészítő óra értékelése

Az óra végén a szóbeli válaszok a digitális feladatok eredménye az útvonalvázlat és a várakozáskártyák alapján ellenőríztük, hogy a tanulók értik-e az út célját és felismerik-e a főbb helyszíneket. A visszajelzés fejlesztő jellegű volt. Kiemelt szempont a pontos térképi tájékozódás az indoklás minősége, az együttműködés és a felelős utazói magatartás.

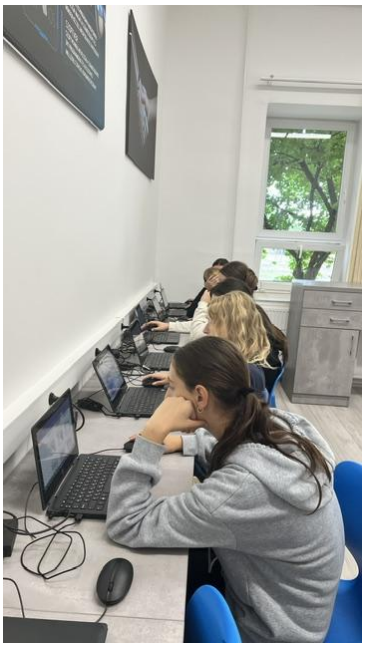

Témanap

A témanap címe Erdély és Máramaros értékei. Az öt tanórás programban a tanulók csoportokban dolgozták fel az út földrajzi történelmi irodalmi néprajzi és természeti vonatkozásait. A munka kézzelfogható eredménye egy közös útitérkép volt.

Időtartam	5 tanóra és a közöttük tartott szünetek
Évfolyam	7. évfolyam
Téma	Erdély és Máramaros történelmi kulturális irodalmi néprajzi és természeti értékei
Szervezés	Négy heterogén csoport forgószínpados feldolgozással
Produktum	Útitérkép csoportposzter útinaplóoldal kétnyelvű fogalomtár rövid szóbeli bemutató
Eszközök	Térképek fotók információs kártyák karton filctoll ragasztó interaktív kijelző digitális kvíz értékelőlap

A témanap céljai

- A kirándulás helyszíneinek komplex tantárgyközi megismerése és rendszerezése.
- A határon túli magyar kulturális emlékek és a román kulturális környezet kapcsolatának bemutatása.
- A népi faépítészet a vallási örökség és a helyi hagyományok értékeinek tudatosítása.
- Önálló információfeldolgozás lényegkiemelés vizuális megjelenítés és szóbeli előadás fejlesztése.
- A közös feladatvállalás az egymásra figyelés és a felelős csoportmunka gyakorlása.

Csoportbemutatók és közös lezárás

A csoportok három öt percben mutatták be munkájukat. A hallgatóság minden bemutató után egy tartalmi kérdést és egy pozitív szakmai visszajelzést fogalmaztak meg. A pedagógus a pontosság mellett értékelte az együttműködést, a források felhasználását, a vizuális áttekinthetőséget és az előadás érthetőségét.

Értékelési szempontsor

Szempont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
Tartalmi pontosság	A lényeges adatok pontosak és összefüggnek.	Kevés kisebb pontatlanság van.	Több javítandó adat szerepel.	A tartalom nem értékelhető.

Szempont	3 pont	2 pont	1 pont	0 pont
Kapcsolatok felismerése	Több tantárgyi kapcsolat világosan megjelenik.	Legalább két kapcsolat megjelenik.	Egy kapcsolat felismerhető.	Nincs érdemi kapcsolat.
Együttműködés	Minden tag érdemben részt vesz.	A tagok többsége aktív.	A feladatmegosztás egyenetlen.	Nem alakult ki együttműködés.
Bemutatás	Érthető rendezett és szemléletes.	Érthető de kisebb hiányokkal.	Nehezen követhető.	Nem készült bemutatás.

A témanap fényképes dokumentációja

Értékelő óra

Az értékelő óra a hazatérést követően segítette az élmények tudatos feldolgozását. A tanulók közösen rekonstruálták az útvonalat képek és kulcsszavak segítségével felidézték a legfontosabb történelmi irodalmi néprajzi és természeti tapasztalatokat majd egyéni önreflexióban fogalmazták meg mit tanultak és hogyan járultak hozzá a közösséghez.

Időtartam	45 perc
Évfolyam	7. évfolyam
Óratípus	Értékelő rendszerező és reflektív óra
Munkaformák	Frontális beszélgetés csoportmunka páros értékelés egyéni reflexió
Eszközök	A kirándulás fényképei térkép helyszínkártyák digitális kvíz várakozáskártyák öntapadó jegyzetlapok értékelőlap
Értékelés	Diagnosztikus kérdések fejlesztő szóbeli visszajelzés társértékelés önértékelés

Az értékelő óra céljai

- A kirándulás során szerzett ismeretek rendszerezése és tartós rögzítése.
- A személyes élmények összekapcsolása a tanórai tartalmakkal.
- A kulturális örökség és a nemzeti összetartozás jelentésének megfogalmazása saját szavakkal.
- Az együttműködés a felelősségvállalás és az utazási magatartás önértékelése.
- A tanulói visszajelzések összegyűjtése a későbbi programok tervezéséhez.

Képes tudáspróba kérdései

1. Melyik városban található a Vécsey-palota amely a szatmári békéhez kapcsolódik
2. Melyik városban láttuk a Szent István-tornyot és a Teleki-házat
3. Melyik település híres a Vidám temetőről
4. Mit mutat be a Máramarossziget melletti skanzen
5. Melyik településen látható a világörökség részét képező fatemplom
6. Hol található a különleges faépítészetéről ismert ortodox kolostor

7. Melyik hegységen keltünk át Máramaros belső vidékei felé
8. Melyik természeti látványosságot közelítettük meg felvonóval és rövid túrával
9. Melyik településen található a Petőfi Sándor és Szendrey Júlia emlékét őrző Teleki-kastély
10. Nevezz meg egy olyan tanórai területet amelynek ismereteit a kirándulás elmélyítette

Összegző pedagógiai reflexió

Az értékelő óra lehetőséget adott arra, hogy a kirándulás ne csupán emlékezetes utazásként, hanem rendszerezett tanulási folyamatként rögzüljön. A fényképek, a térkép, a tárgyi emlékek és a tanulói beszámolók együtt támogatták a felidézést.

Az értékelő óra fényképes dokumentációja